

РЕШЕНИЕ

№ 334

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова

Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело № 20231000501443 по описа за 2023 година

при участието на секретаря Мария Крайнова, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е за разглеждане на допустима въззивна жалба на Х. Т. И. чрез адв. С. И. от 10.04.2023 г. и въззивна жалба-допълнение от 11.04.2023 г. срещу решение № 1758 на Софийски градски съд, Първо ГО, 19 състав по гр.д. 6577/2022 г., с което е отхвърлен предявеният от Х. Т. И., със съдебен адрес: гр. София, ж.к. „Левски Г4, бл.5, вх. Ж, ет.4, ап. 181 – адв. С. И. иск с правно основание чл. 2б ал.1 вр. с чл. 4 от ЗОДОВ срещу АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – СОФИЯ ГРАД за заплащане на сумата от 25 100 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на разглеждане на адм. дело 11195/2019 г. и адм. дело 5038/2021 г. по описа на АССГ в неразумен срок по смисъла на чл. 6 § 1 от ЕКПЧ като неоснователен и недоказан.

Не са постъпили отговори от АССГ и Прокуратурата на РБ.

По съдържашото се във въззивната жалба искане за приемане на епикриза от 17.09.2018 г. на СБАЛПФЗ – София област ЕООД и епикриза от 27.09.2019 г. на МИ – МВР относно ищеца съдът е отбелязал, че същите се намират в кориците на адм.д. 11195/2019 г. съответно на л. 80 и на л. 20. Както е отбелязал и адв. И. в жалбата, тези епикризи са налични по адм.дело, относно което се води настоящият процес. Съдът констатира, че в жалбата няма искане за приемането им като доказателства, поради което и не се е произнесъл в тази връзка.

Административно дело № 11195/2019 и касационно адм.д. 9065/2020 г. са приложени в оригинал, а адм. д. № 5038/2021 г. и касационно адм.д. № 245/2022 г. са приложени в копие по настоящото дело, като са уважени доказателствените искания на ищеца.

В съдебно заседание от 07.03.2024 г. жалбоподателят чрез адв. И. поддържа жалбата, а прокурор от САП я оспорва. За с.з. на 26.10.2023 г. е постъпило становище от АССГ от 16.10.2023 г., в което са изложени доводи за неоснователност на жалбата.

В писмена защита, подадена електронно от адв. И. на 07.03.2024 г. вечерта, с входящ номер 6341/08.03.2024 г., са изложени съображения за уважаване на иска. В молба от

15.03.2024 г. адв. И. е уточнил изявленията си, направени в с.з. от 07.03.2024 г. Твърденията му са, че първата инстанция на АССГ се е произнесла и е отхвърлила иска с фактическо основание непредоставено лечение от туберкулоза, като е уважил другия обективно съединен иск за липсата на транспортиране на ищеца в болницата, но касационната инстанция на АССГ не се е произнесла по жалбата в тази част, като е приела, че такъв иск не е предявен.

При извършената служебна проверка на основание чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е валиден и допустим.

Искът е допустим предвид решение № 153 от 13.06.2018 г. на ВКС по гр. д. № 4658/2017 г., IV г. о., съобразно мотивите на което счита, че е допустимо делото да продължи на въззивна инстанция независимо от липсата на данни за проведено административно производство по чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ и приключването на административно дело 5038/2021.

Предявен е иск с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ за осъждане на АССГ да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 25 100 (двадесет и пет хиляди и сто) лева от нарушаване на правото на разглеждане и решаване в разумен срок на иска му за обезщетение за неимуществени вреди срещу ГДИН за лечение от рецидивирала туберкулоза за периода 27.09.2019 г. – 01.10.2019 г., предявен първоначално по адм.д. № 11195/2019 и поради липса на произнасяне по това дело, предявен по адм. № 5038/2021 г.

Фактическите твърдения, на които се основава искът, са следните: Х. Т. И. чрез адв. С. И. е предявил на 04.10.2019 г. искова молба входящ номер 29779/04.10.2019 г. пред АССГ, с която заявил няколко обективно съединени иска, един от които за обезщетение поради липса на лечение за рецидивирала туберкулоза. Образувано било адм. дело № 11195/2019 г. на АССГ. В решението си АССГ пропуснал да се произнесе по заявения иск за обезщетение поради липса на лечение за рецидивирала туберкулоза. Касационната инстанция пропуснала да се произнесе по този иск, поради което с две молби от 17.03.2021 г. и 12.04.2021 г. поискал на основание чл. 250 от ГПК АССГ допълнително да се произнесе по този иск. АССГ отново отказал с определение от 14.05.2021 г. да се произнесе по така заявения иск, което наложило ищецът да предяви отново на 25.05.2021 г. ново дело пред АССГ, образувано като адм. дело № 5038/21 г. и искът по него бил уважен частично респ. решението било обжалвано като касационния състав, разглеждащ производството по адм. дело 245/2022 г. продължил да бави делото и умишлено бездействал, поради което бил принуден да подаде този иск. Търпените в тази връзка неимуществени вреди са фрустрация, малоценност, безпомощност, нахърняване на чувството му за справедливост, загуба на доверие в правораздаването и неговите функции за защита на основни права, гарантирани от ЕКПЧ и изобщо в държавността, поради забавянето на делото във връзка с усилията за повторно водене на делото.

АССГ като ответник по настоящия иск и Прокуратурата оспорват иска.

Обжалваното решение е валидно и допустимо.

По делото се установяват следните факти. По искова молба входящ номер 29779/04.10.2019 г. е образувано адм. дело 11195/2019 г. В „молба-новооткрити факти“ от **18.10.2019 г.** е посочено, че ответникът е имал задължение да трансферира ищеца в СБАЛББ „Света София“. Представени са предписание за хоспитализация и медицинска бележка от затворническата болница, представени от ГДИН по друго дело между същите страни – адм.д. 7895/2019 г., според които към 01.10.2019 г. ищецът е бил приет за лечение в затворническата болница, следователно е нарушение задължението на ответника да го трансферира за лечение в СБАЛББ „Света София“, където вече е било уговорено лечение. На ищеца са дадени указания за уточнение на исковата молба с разпореждане от 22.10.2019 г. По делото са подадени писмени бележки на **23.10.2019 г.** и молба-уточнения по исковата молба на **07.11.2019 г.** С последната е изказано възмущението на адв. И. от дадените

указания, поискан е отвод на съдията-докладчик, тъй като указанията според адв. И. се разбирало, че съдията умишлено игнорира твърдени от него факти. Постъпил е отговор на исковата молба от ответника. С определение от 09.12.2019 г. ищецът е освободен от заплащане на държавна такса, оставено е без уважение искането за отвод и делото е насрочено. В становище по проектодоклада и отговора на исковата молба от **16.12.2019 г.** са добавени нови факти като основание на иска, като е посочено, че неимуществените вреди, произтичащи от неиздадени направления за хоспитализация при последното прекъсване на наказанието по реда на чл. 447, т. 3 НПК от 01.10.2019 г., което е описано в исковата молба, а и при всичките три прекъсвания: на 01.08.2017 г., на 05.09.2018 г. и на 01.10.2019 г. Излага се също, че и при трите прекъсвания не са осигурени трансфер и хоспитализация в цивилна болница. В молба от **05.02.2020 г.** адв. И. от името на ищеца е посочил, че исковата претенция се базира на твърдения, че на ищеца не са издавани необходимите документи при прекъсванията на присъдата, за да се продължи лечението му в цивилна болница, не е бил насочен и придружаван от медицинските власти на затвора за прием в болница, а сам е търсил медицинска помощ. В писмени бележки от **10.02.2020 г.** е въведено още едно твърдение като основание за отговорността на ответника – за повторно заразяване с туберкулоза през 2019 г. В първото по делото заседание – на 24.02.2020 г. исковете са докладвани, като фактическите основания на исковете са систематизирани така: администрацията на затвора в *** не е издала необходимите медицински документи и направления за хоспитализация на ищеца при постановените прекъсвания на изтърпяване на наказанието му на 01.08.2017 г., на 05.09.2018 г. и на 01.10.2019 г. Ищецът е лишен от уговорено лечение от туберкулоза и не са изпълнени указанията, дадени с епикриза от МВР болница. Вреди са настъпили и от повторно заразяване с туберкулоза в затвора. След възражение от адв. И. докладът е допълнен и с твърдението, че вредите произтичат и от нетранспортиране на ищеца до съответното лечебно заведение. Даден е ход по същество, който впоследствие е отменен, като делото е отложено, за да може адв. И. да изложи писмено съображения си за отвод на целия съдебен състав на АССГ. На 02.03.2020 г. е постъпило искане за поправка на протокола и за отвод на докладчика по делото. След размяна на книжа между страните делото е насрочено за 08.05.2020 г., когато е даден ход на устните състезания. В устната си пледоария адв. И. твърди, че при всяко едно от трите прекъсвания ищецът е бил в тежко състояние, с температура и е трябвало да бъде транспортиран и настанен в цивилно лечебно заведение. Втората група основания, на която се претендира обезщетение, е за повторното заразяване с туберкулоза. На 11.06.2020 г. са постъпили писмени бележки от адв. И.. На 07.07.2020 г. е постановено решение 3652, с което е прието противоправно бездействие на администрацията при Затвора ***, изразяващо се в неиздаване на необходимите документи за прием в болнично заведение и неизпълнение на задължение за транспортиране на ищеца до такова заведение на 01.08.2017 г., 05.09.2018 г. и 01.10.2019 г. и ответникът е осъден да заплати обезщетение от 3000 лева със законната лихва от деня на исковата молба до плащането. В мотивите на решението е прието, че не е доказано повторно заболяване на ищеца от туберкулоза при престой в Затвора ***, като е обсъден всеки от трите престоя в СБАЛПФЗ – София област – през 2017 г., през 2018 г. и през 2019 г.

На 13.07.2020 г. е депозирана касационна жалба от настоящия ищец и е образувано к.адм. дело 9065/2020 г. по описа на АССГ, 6 касационен състав. По делото е проведено съдебно заседание на 22.01.2021 г., на което след искане от адв. И. съдебният състав си е направил отвод. На 17.02.2021 г. е извършено ново разпределение на делото чрез системата за случайно разпределение като производството по него е насрочено за 26.02.2021 г. На това заседание е даден ход по същество. Касационният състав на АССГ се е произнесъл по касационната жалба с окончателно решение 1573/12.03.2021 г. На 17.03.2021 г. настоящият ищец е депозирал искане по реда на чл. 250 от ГПК. След осъществена размяна на съдебни книжа, касационният състав на АССГ е оставил без уважение искането по чл. 250 от ГПК с определение 3409/14.05.2021 г.

В касационната жалба оплакванията са срещу ниския размер на обезщетението за приетите от съда форми на противоправно бездействие, както и срещу неуважената част от

иска и именно тук за пръв път е подчертано, че в продължение на пет дни от 27.09.2019 г. до 01.10.2019 г. ищецът е бил без никакво лечение.

Адм. дело 5038/2021 г. е образувано на 25.05.2021 г. по искова молба от 25.05.2021 г. На 17.06.2021 г. е отведен съдебния състав. На 06.10.2021 г. е проведено открито съдебно заседание от новия съдия-докладчик, на което заседание същото е обявено за решаване. По делото е постановено решение 5885/18.10.2021 г. По повод депозирана касационна жалба е образувано на 11.01.2022 г. касационно производство пред АССГ на 11.01.2022 г. като след няколко заявени отвода на съдии от АССГ по делото са проведени две открити заседания и същото е обявено за решаване на 07.10.2022 г. По същото е постановено решение 6448/03.11.2022 г.

Основателни са оплакванията, че неправилно в обжалваното решение са разгледани всяко от делата и неговата продължителност. Ищецът основава иска си на твърдението, че заради непроизнасянето по първото дело на иска му за обезщетение поради липса на лечение за рецидивирала туберкулоза, се е наложило да заведе второ дело, което на свой ред се бавело не е било приключило към момента на подаване на исковата молба по настоящото дело. От значение за решаване на спора е дали ищецът е предявил иска си за обезщетение поради липса на лечение за рецидивирала туберкулоза с първата искова молба и съдът не се е произнесъл, съответно дали предявяването му по второто дело се дължи на пропуск на АССГ, както и дали второто дело е продължило неразумно дълго. В настоящото дело ищецът не се оплаква от продължителността на първото дело, поради което и колко заседания са се провеждали и дали действията са били ритмични е без значение.

За да отговори на спорния въпрос, въззивният съд съобрази следното. Установява се, че с решение 3652 от 07.07.2020 г. по първото дело не са разглеждани вреди от липса на всякакво лечение за рецидивирала туберкулоза за периода 27.09.2019 г. - 01.10.2019 г. В тази връзка е неоснователно твърдението на жалбоподателя в уточнението му от 15.03.2024 г., че АССГ първа инстанция е разгледал този иск и го е отхвърлил. Това негово твърдение е в противоречие с изложеното в исковата му молба на л. 2 горе – „първата инстанция на АССГ пропусна и не се произнесе по този иск“. Важният въпрос в случая е дали с първата искова молба и последвалите я уточнения е предявен такъв отделен иск. Настоящият съд намира, че иск за липса на всякакво лечение за периода 27.09.2019 – 01.10.2019 г. такъв, какъвто впоследствие е заявен с втората искова молба и уважен, не е бил предявен за разглеждане по първото административно дело. Вярно е твърдението в исковата молба по настоящото дело, че в исковата молба от 04.10.2019 г. на лист 9 т. 3 е записано „предвид гореизложената фактология и на основание чл. 284, част VII от ЗИНЗС, вр. чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, предявяваме настоящия иск за обезщетяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди в резултат на бездействие на ответника да осигури необходимо медицинско лечение на ищеца (именно: от туберкулоза), както следва: 3.1. неимуществени вреди, които се изразяват в обичайните за такива ситуации...“ Изложените факти са бездействия на пенитенциарната администрация, довели до лишаване на ищеца от вече уговорено пълноценно лечение в СБАЛББ „Света София“: вместо незабавно да го заведат в нея на 27.09.2019 г., те са прекъснали изпълнението на наказанието и то без съгласието на ищеца на 01.10.2019 г. Единственото място в исковата молба, на което се споменава периодът 27.09.2019 г. – 01.10.2019 г., в който ищецът е стоял без никакво лечение, е на л. 5 под формата на въпрос „защо не е закаран директно от МВР болница в СБАЛББ „Света София“: след като е уговорено лечение, а стои в затвора без никакво лечение 27.09.2019 г. – 01.10.2019 г.; защо вместо да му осигурят лечение, просто го изхвърлят на улицата; защо не са му осигурили поне необходимите медицински документи. За да може да квалифицира правно бездействията, които са проявна форма на противоправното поведение на ответника, съдът е дал указания на ищеца с описаното по-горе разпореждане. В молбата от 07.11.2019 г., подадена в изпълнение на указанията на съда по редовността на исковата молба, във връзка с второто дадено указание да посочи дати, на които счита, че са извършени твърдените незаконосъобразни действия и/или на които е осъществено твърдяното бездействие, след като е изразил недоумението и силното си възмущение, адв. И. е посочил, че датите на

твърдените незаконосъобразни бездействия с апосочени изрично в т. 1.4. от ИМ и допълненията към нея от 18.10.2019 г.: на 01.10.2019 г. ищецът бил буквално изхвърлен от затвора без необходимите документи за хоспитализация в СБАЛББ „Света София“ вместо незабавно да бъде трансфериран в нея въпреки че е уговорено лечение в нея и въпреки че още на 27.09.2019 г. е следвало да бъде трансфериран в тази болница. По третото указание да уточни периода, през който са настъпили вредите, адв. И. е отговорил, че частично е отговорил в предходното си изявление, но периодът на вреди продължава и към момента. Подчертал е, че е добре при възможност периодът на деликтно увреждане да бъде посочен, но това е за ориентация на решаващия състав и точните му параметри са въпрос по същество. Ищецът не претендира някакво подневно изчисляване на търсеното обезщетение. В молбата все пак е посочено, че датите на неправомерното бездействие на ответника да осигури необходимите документи за хоспитализация в СБАЛББ „Света София“ – гр. София и да бъде трансфериран в нея въпреки уговореното лечение са посочени в ИМ и допълненията към нея. Неправомерните бездействия на ответника да осигури необходимите условия и медицинско обслужване на ищеца продължават през целия период на изпълнение на наказанието и в резултат на това е настъпило повторно заразяване с туберкулоза. Като е преценил, че след молбата от 07.11.2019 г. исковата молба вече е редовна, съдът е изпратил препис от нея за отговор и след получаването на последния, е насрочил делото в о. с.з. В исковата молба, в писмените бележки от 23.10.2019 г. и в молбата-уточнение от 07.11.2019 г., не е заявена претенция за вреди от оставяне без никакво лечение на ищеца, която е заявена по второто дело. Вредата за ищеца е посочена като липса на уговорено лечение в СБАЛББ „Света София“ – гр. София, бездействията, довели до нея, са неиздаването на необходимите медицински документи и направления за хоспитализация и нетранспортирането на ищеца до лечебното заведение. Другата група искове е за повторното заразяване с туберкулоза, но тя не е процесна по настоящия спор по чл. 26 ЗОДОВ. Всички допълващи основания на иска, въведени с молба от 16.12.2019 г. и писмени бележки от 10.02.2020 г. и всички уточняващи обстоятелства в молбите от 18.10.2019 г., 23.10.2019 г., 07.11.2019 г., 05.02.2020 г. са съобразени в доклада в първото заседание по делото, и впоследствие разгледани в решението.

В последващото административно дело - № 5038/2021 г. искът е приет за допустим по следните съображения: прието е, че след връщането на ищеца в затвора не е издадена заповед за настаняване в болницата при затвора за периода от 27.09.2019 до 01.10.2019 г., като е посочено, че по първото дело ищецът не е твърдял вреди от ненастаняване в болницата при затвора за периода от 27.09.2019 до 01.10.2019 г. Установява се, че в исковата молба от 25.05.2021 г. се твърди, че затворническите власти са го върнали в затвора и са го оставили без никакво лечение от 27.09.2019 до 01.10.2019 г. за пет дни. Именно това основание на иска – период от пет дни, в които ищецът е бил лишен от всякакво лечение, е прието за разглеждане и е постановено осъдително решение. По първото дело основанието на иска е неиздаване на необходими медицински документи и нетранспортиране до СБАЛББ „Света София“ – гр. София, като по този начин ищецът е бил лишен от уговореното в това лечебно заведение лечение. В този смисъл е „отговор по указания“ от 29.07.2021 г. по адм.д. 5038/2021 г., в който се твърди, че с решението си от 07.07.2020 г. АССГ по адм.д. 11195/2020 г. се е произнесъл по различни фактически основания: не е бил транспортиран и настанен в цивилно лечебно заведение, а в тежко здравословно състояние е бил освободен от затвора и оставен без медицински надзор сам да организира това настаняване, без да са му издадени необходимите за целта документи. Оплакването по адм.д. 5038/2021 г., че ищецът въобще не е бил лекуван от рецидивирала туберкулоза за период от пет дни от 27.09.2019 г. до 01.10.2019 г. Останалите основания на иска за бездействията през 2017 и 2018 г., както и за неосигуряване на подходящи условия, довели до повторно заразяване с туберкулоза, нямат връзка с настоящия спор.

Продължителността на второто административно дело и по-специално умишленото бавене от 23 касационен състав на АССГ е заявена като отделно основание на иска, поради което следва да бъде разгледана в светлината на изискването за разумен срок. Исковата молба е подадена на 25.05.2021 г. и в същия ден в образувано делото. То е приключило с

окончателно решение на касационен състав на АССГ от 03.11.2022 г. Периодът от 25.05.2021 г. до 03.11.2022 г. е една година, пет месеца и седем дни. При преценката на примерните критерии в ал. 2 на чл. 26 на ЗОДОВ, които служат за ориентир и отразяват дългогодишната практика на ЕСПЧ по чл. 6 от ЕКПЧ, следва да се съобрази баланса между интересите на лицето да получи бързо правосъдие и необходимостта от внимателно проучване и правилно провеждане на едно съдебно производство, с цел постановяване на законосъобразен съдебен акт. Първоначално определеният съдия-докладчик с определение от 17.06.2021 г. се е отвел от гледане на делото. Вторият съдия-докладчик с разпореждане от 02.07.2021 г. е дал разпоредил препис от исковата молба да се изпрати за отговор на ответника. На 16.07.2021 г. е постъпил отговор с възражение за недопустимост на иска поради решението по адм.д. 11195/2019 г. С разпореждане от 27.07.2021 г. отговорът е изпратен за становище на ищеца във връзка с възражението за недопустимост. С „отговор по указания“ от 29.07.2021 г. се твърди, че с решението си от 07.07.2020 г. АССГ по адм.д. 11195/2020 г. се е произнесъл по различни фактически основания, а оплакването по адм.д. 5038/2021 г. , че ищецът въобще не е бил лекуван от рецидивирала туберкулоза за период от пет дни от 27.09.2019 г. до 01.10.2019 г. Съдът е приел за основателно твърдението на ищеца и е приел, че няма идентичност между двете дела с разпореждане от 09.08.2021 г., като със същото е насрочил делото за 06.10.2021 г. Известно е, че в периода от 15.07. до 15.09. не се провеждат открити заседания освен по определени в ЗСВ случаи, между които не е искът за неимуществени вреди от неосигурено в минал период лечение, така че насрочването е вероятно за първата възможна дата на съдебния състав, но при всички случаи скоро след изясняването на въпроса с допустимостта на иска. Проведено е едно съдебно заседание, приети са нови доказателства, даден е ход по същество, а решение е постановено на 18.10.2021 г., като искът е частично уважен за 500 лева и отхвърлен за разликата до 15 000 лева. На първа инстанция делото е приключено без никакво забавяне. Пред касационната инстанция спорът е пренесен по жалби и на двете страни и делото е образувано на 11.01.2022 г., следователно няма забавяне и при администриране на касационните жалби. По делото са проведени четири заседания: на 18.03.2022 г., на 03.06.2022 г., на 01.07.2022 г. и на 07.10.2022 г. Решение е поставено в едномесечния инструктивен срок. С определение от 03.11.2022 г. е оставена без разглеждане молба от 12.10.2022 г. за поправка на протокола от 07.10.2022 г. Призоваването за с.з. от 18.03.2022 г. е от месеца на образуването на делото – януари 2022 г. В съдебно заседание от 18.03.2022 г. и в съдебно заседание от 03.07.2022 г. съставите са си направили отвод след искания от страна на адв. И.. В съдебно заседание от 01.07.2022 г. адв. И. е поискал отвод и на новия състав, но искането не е уважено. Делото е отложено поради уважено възражение на адв. И. за неполучена в срок призовка. В с.з. от 07.10.2022 г. е даден ход на устните състезания. Провеждането на четири о.с.з. вместо едно се дължи основно на многократно повтаряните искания за отвод на съдии от състава на АССГ с мотив, че ищецът води дела срещу АССГ по чл. 26 от ЗОДОВ. Като съобрази процесуалното поведение на адвоката на ищеца, което неминуемо се отразява пряко в правната сфера на ищеца, съдът намира, че няма основание за ангажиране на АССГ за неразумна продължителност на делото пред касационната инстанция.

Неоснователно е позоваването на решение на САС от 12.11.2020 г. по в.гр.д. 6075/2019 г., с което е отменено решение № 7591 от 08.11.2019г., постановено по гр. д. № 6666/2018г. по описа на СГС, ГО, 28 състав, В ЧАСТТА, с която е отхвърлен предявеният от Х. Т. И. против Административен съд - София град иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ до размера на сумата от 10 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 21.05.2019 г. - датата на депозиране на исковата молба в съда до окончателното ѝ изплащане и е осъден Административен съд-София град – гр. София, ул. „Георг Вашингтон“ №17 да заплати на Х. Т. И., ЕГН: ***** сумата от 10 000 лв. /десет хиляди лева/, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на продължило 10 месеца административно производство за произнасяне по искане, предявено по реда на чл. 276 - чл. 277 от ЗИНЗС, за постановяване на незабавно лечение на заболяванията му от Хепатит, тип „В“ и Хепатит, тип „С“, ведно със законната лихва от 21.05.2019 г. до окончателното ѝ изплащане.

На първо място, по настоящото дело не се установява ищецът да е предявил иска за липса лечение на рецидивирала туберкулоза за периода 27.09.2019 г. – 01.10.2019 г. с първата искова молба, поради което цитатите от решението на САС, според който основателно е възражението на жалбоподателя, че ищецът няма процесуално задължение да сигнализира съда, че е предявил иск, при наличието на депозирана искова молба, в която е обективизирано това искане и същото е прието за редовно, доколкото липсват указания за констатиране нередовности. В настоящото дело, е констатирана нередовност на исковата молба – дадени са указания да се посочат дати и период на бездействията на ответника, ищецът е уточнявал и допълвал шест пъти своите твърдения, всички допълвания и уточнения са вети предвид при доклада в о.с.з., където процесуалният му представител е присъствал, възразил е по едно невключено обстоятелство и това е отразено в доклада. На следващо място, по в.гр.д. 6075/2019 г забавянето е имало неблагоприятни последици, тъй като искането е следвало да се разгледа в 14-дневен срок и да се постанови лечение. В настоящия случай както първата искова молба, така и втората искова молба са след края на периода на бездействие и независимо че отново става дума за здравословното състояние на ищеца, залогът за страната според терминологията на ЕСПЧ е различен.

Ето защо, не е налице основание за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 25 от ЗОДОВ за нарушаване на правото на разглеждане и решаване в разумен срок на иска за обезщетение за неимуществени вреди срещу ГДИН за лечение от рецидивирала туберкулоза за периода 27.09.2019 г. – 01.10.2019 г., предявен първоначално по адм.д. № 11195/2019 и поради липса на произнасяне по това дело, предявен по адм. № 5038/2021 г.

В писмените защиты пред САС и пред СГС ищецът, въззивен жалбоподател, поддържа тезата, че участието на Прокуратурата в настоящия процес е довело до нарушение на правото на справедлив процес. Въззивният състав излага следните мотиви в тази връзка. Безспорно е, че принципът за „процесуална равнопоставеност на страните“ е част от по-широката концепция за справедлив съдебен процес и е тясно свързан с принципа на състезателност (*Regner v. the Czech Republic* [GC], § 146). Изискването за „процесуална равнопоставеност на страните“, в смисъл на „справедлив баланс“ между страните, се прилага по принцип както за гражданските, така и за наказателните дела (*Feldbrugge v. the Netherlands*, § 44). Идеята на този принцип е да се поддържа справедлив и разумен баланс между процесуалните възможности на страните.

Към датата на насрочване на последното с.з., в което е даден ход на делото по същество, е в сила редакцията на чл. 127, т. 6 от КРБ, според която Прокуратурата в предвидените със закон случаи участва в граждански и административни дела. Към датата на провеждане на това заседание е в сила нова редакция на тази норма, според която „освен по наказателните дела от общ характер, в предвидените със закон случаи участва и в други дела в защита на значим обществен интерес или в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила“. Съпоставката между нормата на чл. 10 ЗОДОВ, според която делата по този закон пред съда се разглеждат със задължително участие на прокурор и на чл. 127, т. 6 (ДВ бр. 106 от 2023 г.) не налага извод за противоконституционност на законовата норма. Законодателят не е предоставил право на преценка на съда в които производства по ЗОДОВ да участва прокурор и по кои да не участва, като презумпцията е, че всички тези дела са със значим обществен интерес. Няма нарушение и на изискването на чл.6, параграф 1 от ЕКПЧ за справедлив процес, тъй като участието на прокурора не е довело до неравнопоставеност на страните. На ищеца е предоставена възможност да упражни всички свои процесуални права както пред първата, така и пред въззивната инстанция. Пред въззивната инстанция делото е отложено три пъти по причини у жалбоподателя: в с.з. от 28.09.2023 г. не е даден ход и делото е отложено по молба на процесуалния представител на ищеца с приложено доказателство за извършена операция на 14.09.2023 г. Независимо от липсата на болничен лист за адв. И. и липсата на указание в представената епикриза, че изписаният на 20.09.2023 г. пациент следва да се лекува в домашни условия и не може да се явява пред съд, съдът е уважил искането за отлагане на делото. С молба от 24.10.2023 г. адв. И. е поискал издаване ход на делото в с.з. от 26.10.2023 г., като е представил амбулаторен лист от контролен

преглед на 17.10.2023 г., в която е записано „ с мнение за продължаване на трудовата неспособност“. Мотивите, с които е обосновано искането за отлагане на делото, са твърде краткият срок след предходното с.з. в сравнение с друго дело в същия състав, отложено от 26.09.2023 г. за 09.11.2023 г. Поискан е и отвод на съдиите от състава, разглеждащ делото, тъй като всички те са командировани в САС. Представена е и справка от сайта на ВСС за командироването на съдиите. Независимо че отново не е представен болничен лист, според който адвокатът не може да се явява в съда и независимо че здравословното състояние на адв. И. не му е попречило да поиска отвод на съдиите, като издири и приложи доказателства като обосновка за отвода, САС отново не е дал ход и е отложил делото. В с.з. от 07.12.2023 г. е даден ход на делото в присъствието на процесуалния представител на жалбоподателя, като в рамките на двадесет и две минути е обсъждан въпросът за наличието на основание за отвод на съдиите поради тяхното командироване. След отвод на първоначално определения състав делото е преразпределено на настоящия състав на 14.12.2023 г. и насрочено за 07.03.2024 г. с разпореждане от 15.12.2023 г. Описанието на начина, по който е протекло производството пред САС, е направено, за да обоснове извода, че няма нарушение на принципа за равнопоставеност в полза на ответника по иска. Процесуалната равнопоставеност на страните предполага, че на всяка страна трябва да се предостави разумна възможност да представи своето становище - включително доказателствата си - при условия, които не я поставят в значително неизгодно положение спрямо другата страна (Regner v. the Czech Republic [GC], § 146; Dombo Beheer B.V. v. the Netherlands, § 33), което е сторено в случая.

На следващо място, неучастието на Прокуратурата е процесуално нарушение, което би довело до отмяна на решението и до по-неблагоприятно положение за жалбоподателя, който няма да може да се възползва от евентуално положително решение след постановяването му, а едва след ново разглеждане на делото от още една или две инстанции в зависимост от инстанцията, която е констатирала пропуската, и свързаното с това забавяне във времето. Постановките на т.15 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС търпят прецизиране досежно качеството, в което прокурорът следва да участва по дела, разглеждани по реда на ЗОДОВ, тъй като в действащия ГПК не съществува фигурата на контролираща страна. Според чл. 26, ал. 3 ГПК прокурорът може да участва в исковото производство с права на страна в случаите, предвидени в закон, както това прави чл. 10, ал.1 ЗОДОВ. Участието на прокурора по граждански дела е уредено съгласно конституционните правомощия на Прокуратурата по чл. 127, т.6 от Конституцията на Р България на държавен орган, съблюдаващ законността. Установеното в чл. 10, ал. 1 ЗОДОВ правомощие на прокурора е специфична форма на предвиденото в чл. 26, ал. 3 ГПК право на прокурора да участва в гражданския процес като страна. Предпоставка за участието му в тези случаи е да има предявен иск срещу някое от легитимираните съгласно чл. 7 ЗОДОВ лица, различно от Прокуратурата на Р България. Нормата на чл. 10, ал.1 ЗОДОВ не урежда правото на прокурора да встъпи в делото, нито правото му да даде заключение по това дело, а изисква задължителното му участие по тези дела в качеството на главна страна, необходим другар на ответниците по чл.7 от ЗОДОВ, като гаранция за защита на държавния интерес. Съгласно даденото в т.6 на ТР № 1 /2013г. по тд. № 1/2013г. на ОСГТК разрешение, ако в първата инстанция не е бил конституиран необходим другар, чието участие в производството е задължително, въззивният съд следва да обезсили като недопустимо първоинстанционното решение и да върне делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане с участие на необходимия другар. (така изрично Определение № 668 от 2.09.2022 г. на ВКС по гр. д. № 3569/2021 г., IV г. о., с което не е допуснато до касационно обжалване решение № 10413 от 10.06.2021 г. , постановено по в. гр. д. № 248/2020 г. по описа на Софийския апелативен съд).

По изложените съображения обжалваното решение следва да бъде потвърдено. С тези мотиви, Апелативен съд – София, 1 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1758 от 06.04.2023 г. на Софийски градски съд, Първо ГО, 19 състав по гр.д. 6577/2022 г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____